

13. Sakramenti - dioništvo Božje milosti

VOĐENI DUHOM SVETIM

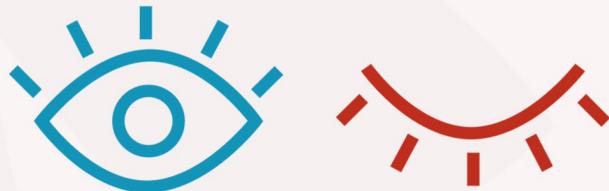
Dragi krizmaniće!

Znadeš li što su sakramenti? Što si o njima već dosada naučio na vjeronauku u školi i župnoj katehezi?

Sakramenti su znakovi Božje ljubavi upućene čovjeku. Najveću ljubav Bog nam je pokazao kada je svog vlastitog sina Isusa Krista poslao na svijet da živi, umre i uskrsne te tako donese spasenje svakom čovjeku. Iako je uskrsnuo i uzašao na nebo, preko sakramenata je Isus i dalje prisutan u svojoj Crkvi. Latinska riječ "sakrament" i grčka riječ „misterij“ označavaju „svetu tajnu“ ili „otajstvo“.

Sakramenti su vidljivi znakovi, ustanovljeni od Isusa Krista, preko kojih primamo (nevidljivu) Božju milost.

Sakramenti, dakle, sadrže nešto **vidljivo** i nešto **nevidljivo**.

Materija

U slavlju pojedinog sakramenta upotrebljavaju se razne **tvari** (voda, vino, kruh, ulje,...).

Forma

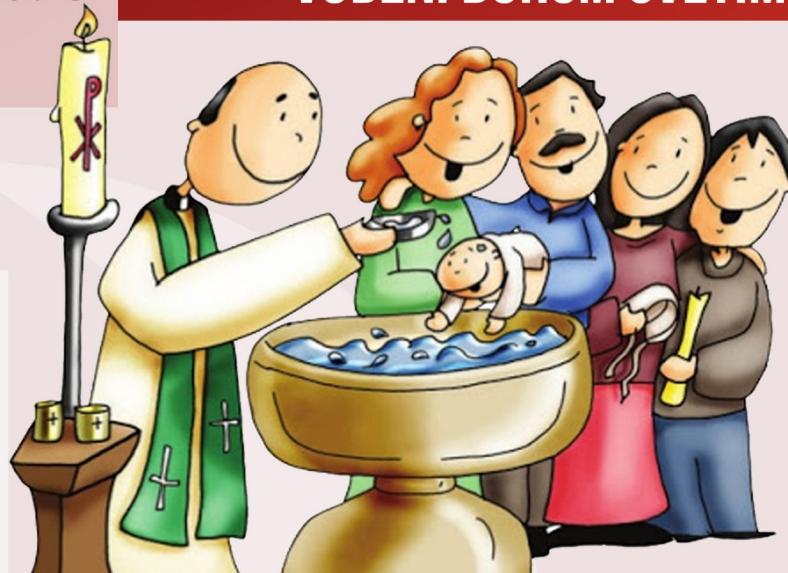
Podjelu sakramenata prate određene **geste** uz izgovaranje odgovarajućih **riječi**.

Materija i forma čine sakramente vidljivim znakovima.

Preko materije i forme sakramenta u vjeri primamo nevidljivu Božju milost i druge duhovne darove.

Sedam sakramenata dijelimo u tri skupine:

- ① **sakramenti kršćanske inicijacije ili uvođenja u vjeru** (krštenje, potvrda, euharistija);
- ② **sakramenti ozdravljenja** (ispovijed i bolesničko pomazanje);
- ③ **sakramenti u službi zajednice** (sveti red i ženidba).

1. KRŠTENJE

Krštenje je **prvi i temeljni sakrament Crkve, vrata u Kristovu zajednicu**. Isus je rekao: **"Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se."** (Mk 16,16)

Učinci sakramenta krštenja

Krštenje nas čisti od istočnoga grijeha kao i od svih drugih grijeha (ako se netko krsti kao odrasla osoba), daje nam posvetnu milost i po njemu postajemo djeca Božja, članovi Crkve. Onaj tko nije primio krštenje, ne može primiti ni druge sakramente.

Odrasla osoba koja se priprema za sakramente kršćanske inicijacije naziva se **katekumen**, a vrijeme priprave za te sakramente naziva se **katekumenat**.

Vrste krštenja

- ❶ **Krštenje vodom** se odvija u redovitim okolnostima na dva načina: uranjanjem i polijevanjem.
- ❷ **Krštenje krvlju** jest mučeništvo podneseno zbog vjere kod osobe koja nije krštena vodom.
- ❸ **Krštenje željom** jest onda kad se netko želi krstiti, ali ga smrt ili nešto drugo spriječi.

Bitni čin krštenja je trostruko polijevanje (ili uranjanje) vodom uz riječi:

I., ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Redoviti krstitelj je biskup, svećenik ili đakon. U izvanrednim i hitnim slučajevima može krstiti svaka osoba koja zna što je krštenje i voljna je krstiti krštenika uz gore navedenu formulu krštenja.

ODVOJI VRIJEME
I POGLEDAJ!

Sakramenti

Krsni kumovi su svjedoci i jamci za vjeru krštenika pred kršćanskim zajednicom i predstavnici kršćanske zajednice pred krštenikom; suradnici i pomoćnici roditelja u kršćanskom odgoju krštenika, osobito primjerom uzornog kršćanskog života.

2. POTVRDA (KRIZMA)

O ovom sakramenu čemo reći nešto više u katehezama koje slijede.

3. EUHARISTIJA (SV. MISA ili SV. PRIČEST ili VEČERA GOSPODNE)

Na Posljednjoj večeri Isus je razlomio kruh i dao ga učenicima govoreći: „**Ovo je moje tijelo koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.**“ Zatim im je pružio čašu s vinom govoreći: „**Ova je čaša novi savez u mojoj krvi, koja se za vas prolijeva.**“ (usp. 1 Kor 11,24-25). Tako se Isus sav predao Ocu i ljudima te **ustanovio euharistiju**.

U euharistiji ili svetoj misi imamo, uz uvodne i završne obrede, dva velika dijela: **službu riječi i euharistijsku službu**.

Služba riječi je dio mise u kojem se naviješta Božja riječ iz Staroga i Novoga zavjeta. Posebno mjesto zauzima Evanđelje koje naviješta samo svećenik (ili đakon). Na taj se način vjernici slušanjem i razmišljanjem pripremaju za drugi dio svete mise. Služba riječi završava molitvom vjernih.

Euharistijska služba je dio svete mise u kojem se slavi spomen-čin Isusove muke, smrti i uskrsnuća kada kruh i vino po svećenikovim rukama postaju tijelo i krv Kristova.

Euharistija

Krštenje

4. ISPOVIJED (POMIRENJE ili POKORA)

Isus je ovaj sakrament ustanovio kada se poslije uskrsnuća ukazao svojim učenicima te im rekao: „**Primitate Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.**“ (Iv 20,22)

Da bi se **dobro ispovjedio** potrebno je:

- ① ispitati svoju savjest;
- ② iskreno se pokajati za grijeha;
- ③ čvrsto odlučiti da više nećeš griješiti;
- ④ temeljito ispovjediti sve grijeha;
- ⑤ izvršiti zadano pokoru.

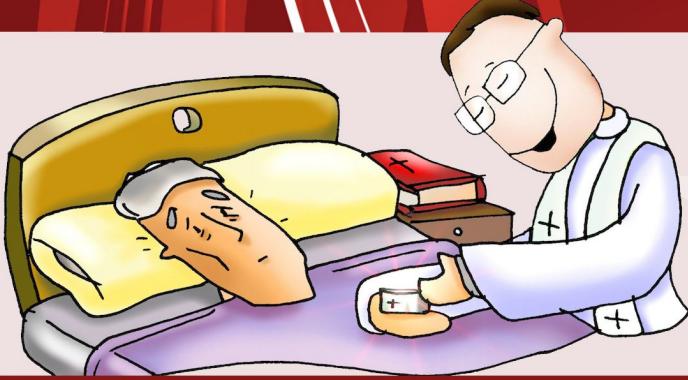
Sâm čin ispovijedi sastoji se od dva dijela:

priznanja grijeha

i svećenikovog **odrješenja** koji u Kristovo ime podjeljuje oproštenje.

Pomirenje (sakrament pokore)

5. BOLESNIČKO POMAZANJE

Sakrament bolesničkog pomazanja je **susret uskrslog Krista i njegove zajednice (Crkve) s bolesnom braćom**.

Ovim sakramentom bolesnik prima:

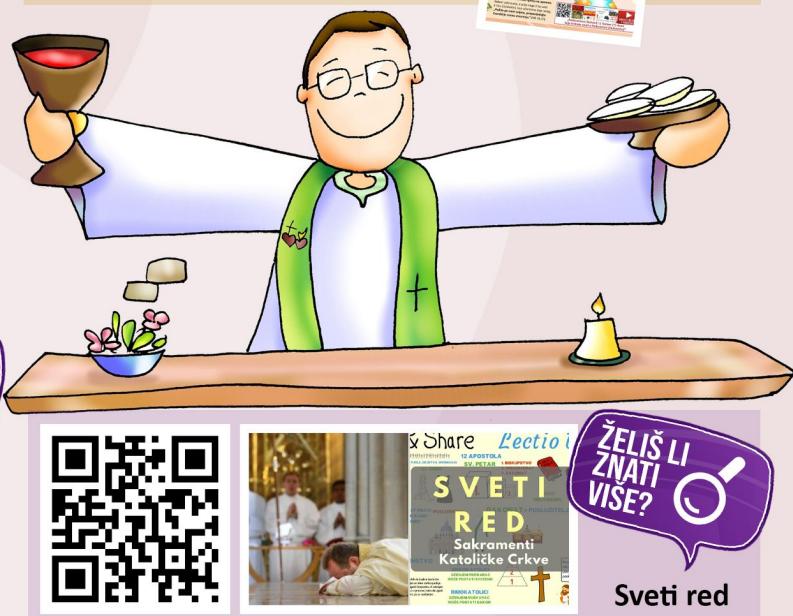
- ① milost Duha Svetoga;
- ② snagu da izdrži u patnji i lakše podnese boli;
- ③ oproštenje grijeha ukoliko se ne može isповjediti.

Sakrament bolesničkog pomazanja može se udjeliti svim vjernicima koji su teže bolesni (npr. prije operacije, starijim i bolesnim osobama kojima su snage oslabile i sl.).

ŽELIŠ LI ZNATI VIŠE?
Bolesničko pomazanje

Podsjeti se dijela kateheze „Crkva – djelo Duha Svetoga“ o službi đakona, svećenika i biskupa!

6. SVETI RED

6. SVETI RED

Sveti red jest sakrament po kojemu se muškarci polagnjem biskupovih ruku posvećuju za predvodnike i učitelje Kristove zajednice – Crkve. **Đakoni, svećenici i biskupi** su nosioci svetog reda. Dakle, **jedan je sveti red, a tri su stupnja** u kojima se on očituje.

ŽELIŠ LI ZNATI VIŠE?
Sveti red

Trenutci kada dvoje ljudi – koji su spoznali da se vole – definitivno odlučuju započeti novi, zajednički život, spadaju u najznačajnije trenutke njihova života.

Možemo reći da su **zaručnici djelitelji sakramenta ženidbe** jer se taj sakrament sklapa **privolom** koju oni izražavaju jedno drugome pred svjedocima (kumovima) i pred predstavnikom Crkve.

Obitelj je osnovna i najvažnija stanica ljudskoga društva. Zato se za brak i obitelj treba spremati vrlo savjesno i odgovorno. Najbolja priprava za ženidbu jest puno upoznavanje osobe i dužnosti obiteljskoga i bračnog života. Priprava na brak podrazumijeva: sačuvati nevino i zdravo tijelo te čistu dušu i srce.

ŽELIŠ LI ZNATI VIŠE?
Ženidba

ŽELIŠ LI ZNATI VIŠE?

Poslušaj dobro u svom srcu na što te Bog poziva!
Osjetiš li sada više poziv u svećeništvo i li na obiteljski i bračni život?

13. Sakramenti - dioništvo Božje milosti

VOĐENI DUHOM SVETIM

ZAOKRUŽI JEDAN TOČAN ODGOVOR!

1. Dopuni rečenice!

Sakramenti su _____ znakovi _____ Božje milosti.
Sakramenata ima _____ i dijelimo ih u _____ skupine.
Prva skupina sakramenata su sakramenti _____ inicijacije i tu spadaju _____, potvrda i _____. Druga skupina sakramenata su sakramenti _____. Tu pripadaju _____ i bolesničko _____. Treća skupina sakramenata su sakramenti u službi _____. Tu pripadaju sveti red i _____.

2. Zaokruži T za točnu, odnosno N za netočnu tvrdnju!

- Odrasla osoba koja se priprema za krštenje zove se katekumen. **T N**
- Sakramenti se mogu primiti samo jednom u životu. **T N**
- Inicijacija znači uvođenje u vjeru. **T N**

3. Pojmove ispod tablice upiši u odgovarajuće stupce u tablici!

EUHARISTIJA	ISPOVIJED	SVETI RED	ŽENIDBA

odrješenje | prstenje | misa | biskupi | spomen-čin | služba riječi
dva svjedoka | kajanje | đakoni | svećenici | pokora | privola

4. Ispred pojedinog pojma upiši odgovarajuće slovo!

- A krštenje _____ hostija
B potvrda _____ mazanje čela i ruku
C euharistija _____ prstenje
D ispovijed _____ voda
E bol. pomazanje _____ pečat Duha Svetoga
F sveti red _____ kajanje
G ženidba _____ polaganje ruku

U ovoj katehezi si neke stvari ponovio, a i nešto novo saznao. Pokušaj sve usvojeno provoditi u svome životu osobito tako što ćeš koristiti sakramente kao Božju pomoć na svom životnom putu – ispovijed se, sudjeluj na svetoj misi,...

Zajedno s drugim vjeroučenicima napravi umnu mapu ili plakat o sakramentima te ga postavite u vašu dvoranu gdje imate župnu katehezu kao podsjetnik na velike Božje milosti koje nam se daju po svetim sakramentima!

Sakramenti

Euharistija	Ženidba
Ispovijed	Potvrda
Bolesničko pomazanje	Sveti red
Krštenje	

